

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ НОРМАЛЬНОЇ МР-АНАТОМІЇ КОРТИКО-СПИНАЛЬНОГО ТРАКТУ ЗА ДОПОМОГОЮ МР-ТРАКТОГРАФІЇ

Робак К.О., Чувашова О.Ю.

*Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П. Ромоданова
НАМН України, м. Київ*

Вступ. Кортикоспинальний тракт (КСТ) є одним з основних нейронних шляхів між моторною корою та спинним мозком. Тракт є посередником довільних рухів і тому має найбільшу функціональну важливість. Точна ідентифікація КСТ має важливе діагностичне та прогностичне значення у клінічній неврології та хірургічному аспекті.

Мета роботи. Вивчити особливості нормальної МР-анатомії реконструйованих за допомогою МР-трактографії КСТ у здорових осіб.

Матеріали та методи. МРТ-дослідження з побудовою МР-трактограм проводилися 34 здоровим особам. У кожної особи окремо реконструювали правий та лівий кортикоспинальні шляхи. Загальна кількість змодельованих КСТ – 68. Дослідження проводилося на томографі Philips Intera 1,5T (Філіпс, Нідерланди). Середній вік хворих – 30 років, вікові межі – від 9 до 66 років.

Результати та їх обговорення. У нашому дослідженні ми визначили такі особливості візуалізації КСТ: варіанти початку КСТ у ділянці моторної кори та форми траєкторії тракту від його початку і до рівня внутрішньої капсули. Найчастіше КСТ починався в ділянці заднього відділу верхньої лобової звивини та медіальної третини прецентральної звивини (22,1% випадків), наступними за частотою спостережень були ділянки заднього відділу верхньої лобової звивини, медіальної третини прецентральної звивини і середньої третини прецентральної звивини та її крючок у однаковій кількості випадків (по 16,2%). Ми спостерігали наступні форми траєкторії КСТ: дугоподібна (36 випадків, 52,9%), пряма (28 випадків, 41,2%), звивиста (4 випадки, 5,9%). Форма траєкторії КСТ обумовлювалася місцем його відходження. В одній і тій же особі у більшій кількості спостережень (28 спостережень, 82,3%) ми зустрічали різні за формою траєкторії правого та лівого кортикоспинальних трактів.

Висновки. Детальне вивчення особливостей нормальної МР-анатомії КСТ, реконструйованих за допомогою МР-трактографії, дозволить знизити ймовірність помилкових графічних зображень.

МСКТ В АЛГОРИТМІ ОБСТЕЖЕННЯ ПРИ ТЯЖКІЙ ФОРМІ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЇ ТРАВМИ

Робак О.П., Гарматіна О.Ю., Цвігун Г.В.,

Красильніков Р.Г., Алексеєва Н.Б.

ДУ «Інститут нейрохірургії ім. акад.

А.П. Ромоданова НАМН України», м. Київ

*Національний військово-медичний клінічний центр
«ГВКГ», м. Київ*

Черепно-мозкова травма (ЧМТ) відноситься до найпоширеніших видів травматичної патології, складає близько 30-40% серед усіх травм і є основною причиною смертності та інвалідизації населення середнього віку. Мультиспіральна комп'ютерна томографія (МСКТ) — основний діагностичний метод для оцінки ступеня пошкодження у пацієнтів із нейротравмою. Встано-

влення обсягу пошкодження при ЧМТ впливає на подальшу тактику ведення пацієнта.

Мета дослідження. Вивчити можливості МСКТ при нейротравмі.

Матеріали та методи. МСКТ була виконана 89 пацієнтам віком від 18 до 72 років, які перебували на лікуванні в інституті нейрохірургії НАМНУ та Національному військово-медичному клінічному центрі «ГВКГ» з приводу черепно-мозкової травми різного ступеня тяжкості. Причинами ЧМТ були ДТП, кататравма, вогнепальні поранення голови. МСКТ виконувались на мультиспіральних комп'ютерних томографах Toshiba Aquilion Prime-160 (Toshiba, Нідерланди) та Light Speed-64 (General Electric, США) за стандартною методикою.

Результати. Всім хворим із ЧМТ виконували нативне МСКТ у динаміці. Забої головного мозку різного ступеня тяжкості були діагностовані у всіх пацієнтів. Були виявлені: внутрішньомозкові гематоми (n=46), субарахноїдальний крововилив (n=15), інтравентрикулярний (n=7), дифузне аксональне пошкодження (n=3). Діагностували наявність інтракраніальних сторонніх тіл: металевих, кісткових осколків. У 2 випадках була виявлена лікворея. Пневмоцефалія мала місце в 4 випадках. Також реєструвався дислокаційний синдром (n=46). Переломи кісток черепа були виявлені у 35 пацієнтів. У цих же пацієнтів переломи кісток при краніографії були виявлені лише в 23 випадках. При м'ясовному САК або виражених анатомічних пошкодженнях спостерігався розвиток церебральної ішемії на боці ураження (n=5). У пацієнтів похилого віку диференційну діагностику ЧМТ проводили з ГПМК, хронічною ішемією головного мозку.

Висновки. Використання МСКТ при ЧМТ дозволяє найбільш повно і детально діагностувати ступінь пошкодження головного мозку і кісток черепа. Завдяки 3D-реконструкції при ЧМТ можна більш чітко визначити локалізацію пошкодження кісток черепа, які можуть бути пропущені при покороковому КТ і звичайному рентгенологічному дослідженні. Крім цього, 3D-реконструкція може використовуватися для планування оперативного втручання. Даний метод променевої діагностики дозволяє скоротити час обстеження пацієнта, прискорити надання медичної допомоги і таким чином знизити ризик розвитку посттравматичних ускладнень.

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА МЕТОДІВ НЕЙРОВІЗУАЛІЗАЦІЇ У ВИЗНАЧЕННІ ОСОБЛИВОСТЕЙ НАБРЯКУ ГОЛОВНОГО МОЗКУ ПРИ ІНТРАКРАНІАЛЬНИХ МЕНІНГЕОМАХ

Робак К.О., Робак О.П., Гарматіна О.Ю.,

Яковенко І.Л., Вакарюк В.Є., Маховський С.В.

ДУ «Інститут нейрохірургії ім. акад.

А.П. Ромоданова НАМН України», м. Київ

Об'єктивна оцінка ступеня вираженості та поширеності набряку при менінгеомах головного мозку має важливе значення у визначенні лікувальної тактики та прогнозу її результатів.

Клінічний матеріал та методи. Нами проаналізовано 328 історій хвороб прооперованих в інституті нейрохірургії пацієнтів з інтракраніальними менінгеомами різної локалізації віком від 14 до 73 років. Проведено клініко-радіологічне співставлення з результатами МСКТ, МРТ та МСКТАГ. Усім хворим проведено дина-